

Geefwet per 01-01-2012 / Update voor ANBI's

Per 1 januari 2012 is de Geefwet van kracht. Het doel van de Geefwet is verbetering van de fiscale faciliteiten ter stimulering van het geven aan goede doelen. Hieronder een korte samenvatting van de belangrijkste punten.

Definitie Algemeen nut beogende instellingen (ANBI)

De definitie van de ANBI staat per 2012 in de Algemene wet inzake Rijksbelastingen (was de Wet op de Inkomsten belasting 2011). Het begrip algemeen nut is in de nieuwe definitie min of meer verwerkt. Vennootschappen en coöperaties kunnen op grond van deze definitie geen ANBI zijn.

Ten aanzien van de vraag of een ANBI commerciële activiteiten mag verrichten zonder dat de ANBI-status in gevaar komt, wordt het uitgangspunt dat dat mag wanneer de opbrengsten van de commerciële activiteiten worden aangewend ten gunste van het algemeen nut. Er komt hier nog een uitvoeringsregeling over. Waarschijnlijk zal deze met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012 in werking treden.

Culturele ANBI

De Geefwet introduceert het begrip "Culturele ANBI". Een kwalificatie als Culturele ANBI levert fiscale voordelen op. Een Culturele ANBI is een ANBI die zich voor 90% of meer richt op cultuur en door de belastingdienst als zodanig is aangemerkt.

Een Culturele ANBI is een instelling die statutair en feitelijk activiteiten ontwikkelt die gericht zijn op de realisatie (of het doen realiseren) van cultureel aanbod en/of het verspreiden van cultuur en/of beheren en behouden van cultuur. Het resultaat dient voor het publiek kenbaar te zijn. Een indicatie voor het van Culturele ANBI kan de aansluiting bij een relevante brancheorganisatie zijn. Ook kan een indicatie zijn of de ANBI op grond van cultuurbeleid van het Rijk, de provincie of de gemeente in aanmerking komt voor subsidie.

Culturele ANBI's kunnen instellingen zijn die actief zijn in de beeldende kunst, in de bouwkunst, zich bezig houden met het bewaren van cultureel erfgoed zoals musea, zich bezig houden met archeologie en monumentenzorg, film, letteren, (pop)muziek, en met nieuwe media of vormgeving. Private cultuurfondsen die zich (nagenoeg) geheel richten op doelen als hierboven bedoeld kunnen ook als culturele ANBI's worden aangemerkt. Er geldt een overgangsregeling. Op grond van deze regeling worden alle ANBI's die per 1 januari 2012 bij de belastingdienst bekend zijn in de categorie "cultuur" aangemerkt als Culturele ANBI. Andere instellingen dienen hun status aan te vragen. Instellingen die gerangschikt zijn als ANBI, maar nog niet ondergebracht zijn in de categorie "cultuur" dienen de status van Culturele ANBI ook aan te vragen.

Culturele ANBI's kunnen – voor zover dit niet reeds mogelijk was op basis van bestaande jurisprudentie – middels een verzoek bij de inspecteur opteren voor integrale vennootschapsbelastingplicht. Positieve resultaten uit winstgevende activiteiten (zoals horeca-exploitatie) kunnen dan afgezet worden tegen verliezen uit bijvoorbeeld de museumexploitatie. Hierdoor is minder of geen vennootschapsbelasting verschuldigd over

de commerciële activiteiten van deze ANBI's. De inspecteur beslist bij beschikking. Deze beschikking heeft een looptijd van minimaal 10 jaar. Pas na afloop van deze periode kan worden teruggekomen op de integrale belastingplicht, waarvoor gekozen is.

Giftenaftrek

Natuurlijke personen

Giften aan Culturele ANBI's worden voor de berekening van de hoogte van de giftenaftrek verhoogd met 25%, de zogenaamde multiplier. Een gift van € 1000,- aan een Culturele ANBI wordt dus voor de bepaling van de hoogte van de aftrek voor € 1.250,- in aanmerking genomen. Ook het plafond van de bepaling van de maximale giftenaftrek wordt dus in het voorbeeld met € 250,- verhoogd. Er geldt een absoluut maximum van de in aanmerking te nemen verhoging van € 1.250,- per jaar. Dat betekent dat voor zover de totale giften in een jaar aan Culturele ANBI's meer bedragen dan € 5000,- voor het meerdere de multiplier niet geldt. De multiplier geldt zowel voor periodieke giften als voor andere giften. De multiplier is van kracht voor een periode van vijf jaar en loopt derhalve tot en met 2016. Daarna vervalt deze automatisch, tenzij de wetgever besluit om de regeling te verlengen.

Vrijwilligers die afzien van een vergoeding van een ANBI alsmede vrijwilligers die afzien van een kostenvergoeding van een ANBI bijvoorbeeld in de vorm van een autokosten vergoeding tegen € 0,19 per kilometer kunnen de niet ontvangen vergoeding onder voorwaarden aftrekken als gift indien:

- 1) de belastingplichtige afziet van de vrijwilligersvergoeding;
- 2) de ANBI een verklaring heeft afgegeven dat de belastingplichtige zich heeft ingezet als vrijwilliger als bedoeld in de Wet op de loonbelasting 1964;
- 3) de belastingplichtige aanspraak kan maken op de in de verklaring genoemde vergoeding;
- 4) de ANBI bereid en in staat is die vergoeding uit te keren;
- 5) de belastingplichtige vrijwillig en dus niet verplicht is af te zien van de vergoeding.

De multiplier kan ook op deze gift van toepassing zijn mits aan de voorwaarden daarvoor is voldaan.

Indien een belastingplichtige in zijn aangifte inkomstenbelasting gebruik heeft gemaakt van de giftenaftrek, maar de onderliggende gift in een volgend jaar herroept dient de giftenaftrek te worden teruggenomen en dus bij het inkomen in het jaar van herroeping te worden bijgeteld als negatieve giftenaftrek.

Vennootschappen

De giftenaftrek in de vennootschapsbelasting is eveneens gewijzigd. De drempel van € 227,- is komen te vervallen en het maximum van de giftenaftrek bedraagt nu 50% van de fiscale winst (was 10%). De giftenaftrek mag echter jaarlijks maximaal € 100.000,- bedragen. Voor giften aan een Culturele ANBI geldt dat een gift wordt verhoogd met 50% van het gegeven bedrag met een maximum van € 2.500,-.

N.B: Vrijwilligers zijn niet in dienstbetrekking bij ANBI's en de instelling behoeft dus over de vrijwilligersbeloning geen loonbelasting in te houden, indien de ontvangen vergoeding per vrijwilliger niet hoger is dan € 150,- per maand en € 1.500,- per jaar.

Vennootschapsbelasting

Subjectieve vrijstelling

Vóór 1 januari 2012 konden ANBI's worden vrijgesteld van vennootschapsbelasting indien het streven naar winst ontbrak of van bijkomstige betekenis was en de behartiging van het algemeen maatschappelijk belang op de voorgrond stond. Daarnaast mocht de winst niet meer bedragen dan € 7.500,- in een jaar en niet meer dan € 37.500,- in het betreffende jaar en de vier daaraan voorafgaande jaren.

Per 1 januari 2012 geldt de eis van het behartigen van het algemeen belang niet meer. Ook zijn de maximale winst grenzen verhoogd tot € 15.000,- in een jaar (was € 7.500,-) en tot € 75.000,- in een jaar en de vier voorafgaande jaren (was € 37.500,-).

Een lichaam dat is vrijgesteld van vennootschapsbelasting kan echter (zie hiervoor) opteren voor belastingplicht voor een periode van minimaal vijf jaar.

Fiscaal fondswervende instellingen

De aftrekbaarheid van winstuitkeringen aan een ANBI is onder de nieuwe wetgeving beperkt. Voor ANBI's en fondswervers – een lichaam dat uitsluitend kenbaar fondsverwervende activiteiten verricht – geldt dat geen vennootschapsbelasting is verschuldigd over de winst behaald met kenbaar fondsenwervende activiteiten. Kenbaar fondsenwervende activiteiten zijn activiteiten die:

- (I) in belangrijke mate (voor 30% of meer) met behulp van vrijwilligers (deze eis geldt niet wanneer het om de inzameling van roeren zaken om niet gaat) worden verricht, en
- (II) waarmee een winst wordt behaald die hoger is dan doorgaans in het zakelijk verkeer wordt behaald, doordat de verkoopprijs hoger is dan gebruikelijk dan wel, doordat door gebruik van vrijwilligers de kostprijs lager is dan gebruikelijk, en
- (III) naar de koper van de zaak of de afnemer van de dienst kenbaar is dat de opbrengst uitsluitend ten goede komt aan een ANBI.

Voor nadere informatie en/of vragen kunt u contact opnemen met Klaus dan wel Sjaron Vink (020-5732121).

Amsterdam, 17 januari 2012

Vink en Partners Advocaten, Belastingadvies en Notaris kantoor

Deze publicatie is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Vink en Partners en alle andere entiteiten, samenwerkingsverbanden, personen en praktijken die handelen onder de naam "Vink en Partners" aanvaarden geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de informatie uit deze uitgave zonder hun medewerking. De aangeboden informatie is bedoeld ter algemene informatie en kan niet worden beschouwd als advies.

BTW aanpassing in de vrijstelling voor fondswerving met ingang van 01-01-2012

Organisaties die voor hun primaire activiteiten zijn vrijgesteld van btw mogen de vrijstelling ook toepassen voor hun fondswervende activiteiten, indien de ontvangsten beneden een bepaalde drempel blijven. Dat kunnen zijn sportverenigingen, organisaties voor jeugdwerk en kerkelijke verenigingen. Tot 1 januari 2012 was dat ook het geval, zij het dat voor een aantal van deze instellingen de btw-vrijstelling nu wordt beëindigd. Zij worden dus vanaf 01-01-2012 voor hun fondswerving belast.

Vrijstelling voor fondswerving

De Nederlandse maar ook de Europese wet staat enkel toe dat organisaties die voor hun primaire activiteiten zijn vrijgesteld van btw de vrijstelling ook mogen toepassen voor hun fondswerving. Organisaties die geen btw-vrijgestelde activiteiten verrichten, kunnen dus in beginsel niet de btw-vrijstelling voor hun fondswerving hanteren. Tot 1 januari 2012 was het op grond van een besluit in Nederland mogelijk om de btw-vrijstelling voor fondswerving ook toe te passen op andere organisaties, die werkzaam zijn op sociaal, recreatief of cultureel terrein. Veel ANBI's maakten gebruik van deze goedkeuring. De activiteiten van veel ANBI's bestaan uit werkzaamheden waarvoor geen vergoeding wordt ontvangen, zoals gratis prestaties of subsidiëren van bepaalde projecten. Over deze gratis prestaties is in principe geen btw verschuldigd is. Feitelijk wordt er dus geen btw geheven bij deze ANBI's. Hetzelfde geldt voor de activiteiten van steun- en vriendenstichtingen van ANBI's en wereldwinkels, de laatste op basis van een goedkeuringsbesluit.

Overgangsregeling tot 1 juli 2012

Op basis van een overgangsregeling mogen wereldwinkels en steun- en vriendenstichtingen van ANBI's nog 6 maanden lang de btw-vrijstelling blijven toepassen op hun fondswerving. Dat betekent dat zij pas per 1 juli 2012 moeten voldoen aan de wettelijke bepalingen. De regeling geldt dus niet voor andere organisaties, die werkzaam zijn op sociaal, recreatief of cultureel terrein. Voor hen is per 1 januari 2012 de vrijstelling komen te vervallen.

Hoe te handelen?

Om te weten wat de gevolgen voor u zijn, moet er eerst bepaald worden in welke categorie de vrijstelling valt. De volgende gevallen zijn in dat verband te onderscheiden:

1. Is er sprake van een btw-ondernemer, van wie de primaire activiteiten zijn vrijgesteld van btw?

Dergelijke verenigingen zoals sportverenigingen, kerkelijke verenigingen en organisaties voor jeugdzorg worden op basis van hun activiteiten, waarvoor zij een vergoeding ontvangen, aangemerkt als btw-ondernemer. Omdat de primaire activiteiten van deze organisaties zijn vrijgesteld van btw, kunnen zij de btw-vrijstelling op hun fondswerving blijven toepassen. De btw-vrijstelling voor fondswerving is echter beperkt tot € 68 067 voor de levering van goederen en € 22 689 voor diensten (zoals sponsoring). Voor diensten van sportverenigingen geldt een (hogere) drempel van € 31 765.

2. Is er sprake van een organisatie, die werkzaam is op sociaal, recreatief of cultureel terrein, maar waarvan de primaire activiteiten niet zijn vrijgesteld van btw?

Voor vele ANBI's geldt dat hun primaire activiteiten niet zijn vrijgesteld van btw. Hun activiteiten zijn met btw-belast dan wel zij worden voor hun primaire activiteiten niet aangemerkt als btw-ondernemer. De intrekking van de goedkeuring heeft voor deze ANBI's tot gevolg dat zij met ingang van 01-01-2012 in beginsel btw moeten voldoen over hun fondswervende activiteiten.

Zij moeten zich danook als zodanig laten registreren bij de Belastingdienst en met ingang van 01-01-2012 btw-aangifte doen over hun fondswervende activiteiten.

3. Is er sprake van een steun- of vriendenstichting van een ANBI?

Zo ja dan kunnen de ANBI's tot 1 juli 2012 btw-vrijstelling op fondswervende activiteiten blijven toepassen indien zij daarvoor ook vóór 1 januari 2012 in aanmerking kwamen. Na 1 juli 2012 worden zij voor de fondswervende activiteiten in de heffing van de btw betrokken.

4. Is er sprake van een wereldwinkel?

Wereldwinkels kunnen eveneens tot 1 juli 2012 de btw-vrijstelling blijven toepassen. Na 1 juli 2012 moeten ook zij echter btw betalen over hun omzet.

Bijzondere evenementen

Uit ideële overwegingen worden bijzondere evenementen georganiseerd ten behoeve van een goed doel. De organisatoren van deze evenementen zijn in beginsel btw verschuldigd over de inkomsten. Van de afnemers van aangeboden zaken worden in deze gevallen veelal een substantieel hogere prijs gevraagd dan gebruikelijk is. Het meerdere kan als gift worden gezien.

Over het giftelement hoeft onder voorwaarden, ook na 01-01-2012, geen btw te worden voldaan. Eén van de voorwaarden is dat het de afnemer duidelijk te zijn dat een deel van de door hem betaalde vergoeding bestemd is voor het goede doel.

Voor nadere informatie en/of vragen kunt u contact opnemen met Klaus Vink dan wel Sjaron Vink (020- 5732121).

Amsterdam, 19-01-2012

Vink & Partners is een onafhankelijk advocaten, belastingadvies en notaris kantoor. Deze publicatie is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Vink & Partners BV en alle andere entiteiten, samenwerkingsverbanden, personen en praktijken die handelen onder de naam "Vink & Partners" aanvaarden desondanks, geen enkele aansprakelijkheid voor de gevolgen van het gebruik van de informatie uit deze uitgave zonder hun medewerking. De aangeboden informatie is bedoeld ter algemene informatie en kan niet worden beschouwd als een advies.